

Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023 - 2024

Kh 06.09.2021 § 167

Valmistelija

Eija Hämäläinen, hallintojohtaja
p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi

Kuntalain (410/2015) 110§:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksyminen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain mukaan talouden tasapainottamiseksi ei laadita erillistä toimenpideohjelmaa, vaan kaikki yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet esitetään talousarviossa ja -suunnitelmassa. Usealle vuodelle ulottuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Valtionosuuslaskelmista on saatu päivitettyt ennakkotiedot kesäkuussa, mutta ne täsmentyvät vielä lokakuussa. Kuntaliiton ennakkolaskelman (30.6.2021) mukaan kuntien valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset kasvavat yhteensä (5,1 %) vuodelle 2022. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,2 prosentin indeksikorotus (165 M€), kustannustenjaon tarkistus (246 M€), verotulomenetysten kompensatioiden kasvu (178 M€) sekä tehtävämuutokset (107 M€). Kokonaisuudessa valtionosuuksien arvioidaan kasvavan noin 500 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Edellä mainitut valtionosuuslisäykset liittyvät joko kuntien kasvaneisiin kustannuksiin tai tulomenetyksiin, eivätkä ne siten paranna kuntien taloustilannetta.

Täten kirjanpidon mukainen valtionosuus on yhteensä 11 204 734 euroa vuonna 2022 (10 168 539 € vuonna 2021).

Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2021 vuoteen 2022 vaikuttavat mm.:

- Lastensuojeluun säädetään asteittain kiristynvä henkilöstömitoitus (vuonna 2022 mitoitus on 35 asiakasta/työntekijä), joka lisää valtionosuuksia 4,8 milj. eurolla vuonna 2022.
- Kansallisen seulontaohjelman laajennus (suolistosyövän lisääminen seulontaohjelmaan) lisää valtionosuuksia 10 milj. eurolla vuonna 2022.
- Hoivahenkilöstön vähimmäismitoituksen (0,7) toteuttaminen ja vaikutusarvion tarkentuminen lisäävät valtionosuuksia 43 milj. eurolla vuonna 2022. Yhteensä hoivahenkilöstön vähimmäismitoitukseen liittyvä lisäys on 96,5 milj. euroa vuonna 2022.
- Vuodesta 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin liittyvät toimenpiteet ja rahoitus on siirretty perustettaville hyvinvointialueille.
- Valmistelua TE-palveluiden siirtämisestä kunnille jatketaan siten, että tehtävät siirtyisivät vuoden 2024 aikana.
- Varhaiskasvatuksessa toteutettavaan lasten tukeen osoitetaan valtionosuuksia 6,25 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön kautta 8,8 milj. euroa vuonna 2022. Vuodesta 2023 alkaen lisäys on 15 milj. euroa ja kohdennetaan peruspalvelujen valtionosuuksien kautta.
- Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman toimeenpanoa jatketaan ja vuonna 2022 siihen osoitetaan 10 milj. euroa, josta kuntien osuus 9 milj. euroa.
- Etsivään nuorisotyöhön kohdennetaan vuoden 2021 tavoin lisäyksenä 4,5 milj. euroa, joka kohdentuu kokonaisuudessaan kuntasektorille.

Talousarvioehdotukseen on Rautjärven kunnan valtionosuudet arvioitu 1 036 195 euroa suurempina kuin kuluvana vuonna. Lisäys johtuu ikääntyvän väestömäärän lisäyksestä, indeksitarkistuksesta ja sairastuvuuskertoimen muutoksesta. Lisäksi myös verotulojen kompensatiosta. Valtionosuudet suunnitelmavuosille 2022 ja 2023 on arvioitu kuntatalousohjelman mukaisesti.

Verotulojen osalta vuoden 2022 kertymää pienentää yhteisöverojen vähennys noin 0,5 milj., kunnallisvero ja kiinteistövero ennustetaan toteutuvan kuluvan vuoden tasoisena.

Tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 (% -yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään samansuuruisesti kaikilta kunnilta. Ennusteessa on huomioitu toukokuun siirtolaskelmassa sovellettavaa leikkausta -12,39 % -yksikköä joka valmistelun edetessä vielä tulee muuttamaan. Kuntaryhmän yhteisöveron osuutta leikataan uudistuksen myötä kolmanneksella ja näin ollen kuntien osuus yhteisöverosta putoaa melkein 30 % verovuonna 2023.

Suurin yksittäinen määrärahalisäys on Eksoten maksuosuuteen 705 834 euroa. Tähän lisäykseen ei sisälly alijäämän summaa 227 931 euroa koska sen osalta on jo tehty kirjanpidossa pakollinen varaus.

Talouden tasapainottamissuunnitelman mukaiset vähennykset on tehty koko suunnittelu kaudelle yhteensä vuodelle 2022 128 500 euroa ja vuodelle 2023 115 000 euroa.

Oheisena vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022 - 2023 talous-suunnitelman laadintaohjeet ja aikataulu.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelman laadintaohjeet liitteen mukaisesti ja saattaa ne kunnanvaltuustolle tiedoksi.												
Päätös	Hyväksyttiin.												
Kh 18.10.2021 § 198													
Valmistelija	Eija Hämäläinen, hallintojohtaja p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi												
	Kunnanhallitus on hyväksynyt talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023 - 2024 laadintaohjeen ja hyväksynyt alustavan talousarvion raamin vuodelle 2022.												
	Talousarvion 2022 laadinnan pohjana on ollut käyttötalouden osalta kuluvan vuoden taso ja jo aikasemmin sovitut säästöt ja lisäsäästöt, jotka ovat yhteensä 243 500 euroa. Palkkoihin on arvioitu tulevan sopimusten mukaiset korotukset, joiden kustannusvaikutus vuositasolla on 1,67 %. Eksoten kustannuksista on nyt vielä neuvottelut käynnissä, mutta niihin on arvioitu korotuksia noin 705 834 kuluvan vuoden tasoon.												
	Verorahoituksen lokakuun tarkistuksessa veroihin ei tullut muutoksia. Verotuloennusteen mukaan jää verotulojen määrä kuluvaa vuotta hieman pienemmäksi yhteensä 13 408 000 euroon. Valtionosuuksiin lokakuun tarkistuksessa vähennystä tuli 35 997 euroa eli valtionosuuksia kertyisi 11 168 757 euroa. Tuloksen lopullinen määrä tarkentuu sen jälkeen kun verokehikon ja valtionosuuksien tarkistukset on tehty sekä Eksoten neuvottelut saatettu päätökseen.												
Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Harri												
Päätösehdotus	Kunnanhallitus aloittaa talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023 - 2024 yksityiskohtaisen käsittelyn.												
	Kunnanhallitus merkitsee saadun selonteon tiedoksi ja päättää jatko-toimenpiteistä.												
Päätös	Hyväksyttiin. Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän pykälän kohdalla Virpi Nevalainen ja Juho Jylhä olivat läsnä etänä ajalla 15.30 - 17.22.												
Kh 22.11.2021 § 230													
Valmistelija	Eija Hämäläinen, hallintojohtaja p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi												
	Valtuusto vahvisti tuloveroprosentiksi 21,00 prosenttia ja kiinteistöverojen osalta												
	<table> <tr> <td>Vero Rautjärvellä 2021</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Yleinen</td> <td>1,03</td> </tr> <tr> <td>Vakituisen asunnon</td> <td>0,59</td> </tr> <tr> <td>Muiden asuinrakennusten</td> <td>1,19</td> </tr> <tr> <td>Voimalaitosten</td> <td>2,95</td> </tr> <tr> <td>Yleishyödyllisen yhteisön</td> <td>0,00</td> </tr> </table>	Vero Rautjärvellä 2021		Yleinen	1,03	Vakituisen asunnon	0,59	Muiden asuinrakennusten	1,19	Voimalaitosten	2,95	Yleishyödyllisen yhteisön	0,00
Vero Rautjärvellä 2021													
Yleinen	1,03												
Vakituisen asunnon	0,59												
Muiden asuinrakennusten	1,19												
Voimalaitosten	2,95												
Yleishyödyllisen yhteisön	0,00												

Ennusteen mukaan vuoden 2021 tilikauden tulokseksi olisi tulossa noin 174 000 euroa, mikäli toteumiin sisältyvien Eksoten alijäämien osalta voidaan tehdä tilinpäätöksen osalta varauksien purku, joka on 834 000 euroa, voi ylijäämää syntyä enemmän.

Vuodesta 2019 on tehty talousstrategiatyötä, jonka tavoitteena on saada kunnan talous tasapainoon vuonna 2021 ja mahdollisuuksien mukaan myös koko suunnittelukausi. Tasapainotusohjelma ulottuu vuosille 2022 ja 2023.

Talousarvion 2022 laadinnan pohjana on ollut käyttötalouden osalta kuluvan vuoden talousarvio ja jo kuluvalla suunnittelukaudelle sovitut säästötoimenpiteet. Palkkoihin on tehty varaus sopimuskorotuksiin, joiden kustannusvaikutus vuositasolla on 1,67 % palkkakuluista. Eksoten kustannuksiin on tehty lisäystä 943 000 € kuluvan vuoden kustannusten tasosta.

Verotulot on arvioitu syyskuun verotulokehikon mukaan. Tuloveroprosentti nykyisen prosentin mukaan eli 21,00 prosenttiin. Kiinteistöveroprosenttien nykyisten prosenttien mukaan.

Näiden talouden tasapainottamistoimenpiteiden jälkeen vuoden 2022 talousarvio on 27 240 € ylijäämäinen niin kuin myös suunnitteluvuodet 2023 860 967 euroa ja 2024 vuodelta 392 844 euroa.

Kunnan investoinneissa varaudutaan – 856 000 euron nettoinvestointien määrään vuoden 2022 osalta ja vesihuoltoliikelaitoksen investointimäärärahavarauksen on 330.000 euroa.

Toimialajohtajat esittelevät omien tulosaluidensa talousarvioehdotuksen kokouksessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023 - 2024 yksityiskohtaista käsittelyä.

Kunnanhallitus päättää talousarvioon tehtävistä muutoksista seuraavassa kokouksessa käsiteltävään talousarvioehdotukseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Virpi Nevalainen ja Juho Jylhä olivat läsnä tämän päätöksen käsittelyn ajan.

Työtk 30.11.2021 § 18

Valmistelija

Eija Hämäläinen, hallintojohtaja
p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi

Kunnan veroprosentit pysyvät samoina eikä niihin ole tehty tarkistuksia. Talouden tasapainottaminen jatkuu ja ohjelmaan sisältyy vielä vuodelle 2022 103 500 euroa ja vuodelle 2023 115 000 euroa säästötoimenpiteitä.. Toimenpiteet eivät sisällä irtisanomisia eikä lomautuksia.

Tulevalle talousarviovuodelle 2022 tulee henkilölisäyksiä 2.75 htv ja kohdistuvat hyvinvontipalveluihin. Henkilöstön palvelusuhteen etuudet ja ehdot ovat pysyneet ennallaan.

Eksoten kustannuksiin on arvioitu tulevan lisäystä toiminnan muutosten osalta, jotka sisältyvät ilmoitettuihin jäsenosuuksiin vuosille 2022. Eksoten jäsenosuudet yhteensä ovat 2022 vuonna 16 224 701 euroa.

Talouden tasapaino saavutetaan talousarviovuoden 2022 osalta, tilikauden ylijäämää (ilma liikelaitosta) arvioidaan syntyvän 27 599 euroa, suunnitteluvuodelta 2023 860 957 euroa ja 2024 392 844 euroa.

Vesihuoltoliikelaitoksen tulos kuitenkin tulee parantamaan kunnan tulosta, koska vesiliikelaitoksen tilikauden tulos on arvion mukaan 43 602 euroa ylijäämäinen. Toteutuessaan arvioidun kaltaisena ylijäämä lisää taseeseen aiempina vuosina kertynyttä ylijäämää siten, että kumulatiivinen ylijäämä on noin 7,4 M€ euroa.

Esittelijä Hallintojohtaja Hämäläinen Eija Rautjärvi

Päätösehdotus Työyhteisötoimikunta merkitsee tiedoksi talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023-2024.

Päätös Hyväksyttiin.

Kh 07.12.2021 § 243
165/02.02.00/2021

Valmistelija Eija Hämäläinen, hallintojohtaja
p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus Kunnanhallitus käsittelee esityslistan oheisena olevan vuoden 2022 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 ja esittää sen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Talousarvio 2022 ja -suunnitelma 2023-2024 asiakirja jaetaan paperisena valtuuston kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin.